

لـ قـاـبـدانی مندا.. زاهیر باهیر

پـروـرد و قوتا بخانـ بـهری سروشتی لـ منداان دسـنـو. شتـك نیـ جـگـ لـ قـاـبـدانی منداان، ئاوـز و تـفـکرینیان سنوردار دـکـات ، مـیلی سروشیی و داهـنـانـ کـنـترـ دـکـات ، ئازادی و ژیا نی سروشتیانـ یان لـ زـوت دـکـات، دـیانکـاتـ دوزمنی یـکـدی، گیانی بـریـکـکـوتن و کـبـکـیی نـوانیان زیاددـکـات، سـرـنـجام مـخـلـوقـك دـبن کـ زیاتر خزمـتی بازاء دـکـن تاکو کـمـمـ. خـشـویستیان بـ پار و موـکیـت و کـکـکـکردنی سامان بـردـوام زیاتر دـبـت لـ خـشـویستیان بو دـوروبـریان. مـخـلـوقـك دـبن کـ چینی حوکمـان بـ خولقاندنی جـرـك لـ کرـکار پـویستی پـیان دـبـت، کـ لـاستیدا قوتا بخانـ و پـروـرد بـگشتی دـبـت ئاراستـی هاوکاریکردنی تـواوی ئازادی تاک بکات.

زـرـك لـوانـی کـ داهـنـربوون، خزمـتی کـمـنـتیـکـ و خـشـکیان کردوو یا خوـنـدـوارییـکی کـمیان هـبووو، یاخود لـ قـناخـك لـ قـناخـکـانی ژیا نی خوـنـدنیانا چی تر نـیانتوانیو لـگـ قوتا بخانـ دا هـکـن و لـی هـها توون.

گـر منداان بـ جـرـکی دیکـ لـ قوتا بخانـی مـدـرینی هاوچـرخ [نـك مـدـرنی سـردـمی ئـستا] بـخـرنـ بـر خوـندن و پـروـرد بـکرـن، بـ داهـنـان و دـستـپـشـکـری خـیان زـر جیاواز دـبن لـوی ئـستایان و بـ دـنیاییشـوو کـمـمی ئایندـ کـ ئـوان تا کـ هـر هـشیارـکانین زـر جیاواز دـبـت لـمی ئـستا. بـای من منداان فـری شتـکان نـبن بـکو فـری مانای شتـکان ببن.

ئـمـ نمونـمان زـر لـو منداانـی ئـو بـهر و توانایـیان لـ بوارـکـدا و لـ سـردـمیـکی خوـندنـدا تـدا دـرکـوتوو بـمـام بـ حوکمی پـروـرد و پـگـرامی باو و خزمـت بـ سیاست و بـ کوـتوری دواکـوتوو کـمـمـ یـگیان لـگیراو و کراونـتـوو بـ قاوغـکـی خـیانا. وـکو دـیـفـد گرـیـبـر دـست " دـزگـکان جـنگیان بـرانـبـر بـ خـیا و بیرکردنـو بـرپاکردوو، ئـوان قـوارـی خـیا و بیرکردنـو مان بـ دادـنـن لـ گـایـکـوو کـ بـ سیستـمی تـایـبـتی سوودمـند بـت"

فرانسيسكو فيرر، Francisco Ferrer ، کـ ئـنارکستـکی کـتـلـنیای ئیسپانی بوو لـ 31/05/1906 دا بـ تاوانی بـشداریکردن لـ پیلانی کوشتنی 26 کـس بریندارکردنی زیاتر لـ 100 کـسی تر لـ زـماونـدی

پاشادا، ئۆزى دواتر گيرا و دواي ماويك بوردرا بىلەم دووبارە
گرتىلەنەلەسەر ئۆلەي كەي كەكى زەر چالاک بوو و لە پىشتى
۱۰ يىللىق كانى ئۆچەند ساۋە بوو، ئىتر دووبارە ئۆچەند پىرسەي
پىشتىشى بىلەن زىندوكرایەلە تەمەنى 59 سايدا لە 13/10/1909
مى دەكەت. ئۆلەنە خەكى زەرى خەي بىلەن پەروەردە و قوتابخانەي
مەدىرن بىلەن كەتەت. بىلەن ئەمەش چەند ساۋەك بىلەن ھەۋەكەكى زەر لە
بەرشەلەنە لە 08/09/1901 دا بىلەن ھاۋكارىيە خەلەكەنى بىلەن تەۋەي دىكە
تەۋەي تەمانجەكەي بىلەن كەتەت. يەكەم بىلەن ھاۋكرەۋكەي [نەشەر]
قوتابخانەكەش لە 30/10/901 دا دەركەرد كە ئىتر بوو بىلەن
بىلەن ھاۋكرەۋكەي مانگانە. تەمانجە ئەم بىلەن ھاۋكرەۋكەي تەفرەندى
پلاتفەرەمەك بوو بىلەن گەشەپەكەردنى تەۋەي پەروەردەي مەۋە. گەرچە
زەربەي و تەركەن دەربەرەي پىرسەي پەروەردە و پەيداگەي بوو، بىلەن
ھاۋكاتىش زەنستى كەمەلەيەي و [سەشال سەينس] فەلمەنەزەم و
زەنستى تەۋەن [كرىمەلەي] و ئەينە و مەژو و چەنەكەن و پەكوخاۋەنى
و داۋودەرمەن... گەلەكەي تەلەم بىلەن تەنە دەگەتە خەي. بىلەن داخەۋەكە
ئەم بىلەن ھاۋكرەۋكەي لە 31/05/1906 وەستە بىلەن گەرانى خەۋە فرەنسىسكە
فەرە بىلەن داخەننى قوتابخانەكەش.

فەرە ئۆلەندە باۋەي بىلەن تەۋەنە و دەستەپەشكەرى و خەلەي مەندە
ھەۋە بوو لە يەكەك لە قەسەكەنىيە دەتە " مەن پەمبەشەرە ئەزەدىيە
خەلەيەنە مەندەم ھەلەت كە ھەچ شەك زەتەر لە زەنەيەيەكە
لەفەزە/دەمەي و زەپەكەيەكە شەۋەۋە، نەزەن، ئەمەم لە پەسەندەلە
كەسەكە ئەزەمەنەگەرى پەروەردەي ئەمە سەستەمە ھەنەكەيەيە ھەلەتە
ئەمە گەمەنەش لە تەرى " مەندە و دەرەمەكەي " كە سەستەمە
پەروەردەي تەدەشەنە دەخەنە دەكەتە دەتە " سەستەمەكەنى پەروەردە لە
فەلەكەنە گەدەكەنە تەۋە، نەۋەس و بەزەمە كەۋەن. ئەۋە سەستەمەنە
نەۋەسەنە تەۋەي بە پەتە و بەھەزەنە ھەيەكە لە زەۋەي بە پەزە
دەچەنەتە، تەكو مەندەنەۋە لەكەتەكە گەشەي بەلەكەن،
سەستەمەكەنە پەرچە پەرچە و زەرەرمەندەنە و تەۋەنە بە ئەگەتەنەۋەيەنە
لە خەلەيەيە كەركەتەكە نەيە " لە تەۋەكەي دىكەيدا دەتە
پەروەردە پەرسەي دەھەنەنە نەكە چەنە نەۋەۋەيە، لەۋەگەتەنە نەكە
پەدەنە، نەشەگەتەنە لە گەيمەنە/ شەنەيە بەجەھەنەنە مەندەكەكە
ئەزەدە بەتە لە گەشەكەردنى خەلەيەيدا، ئەرەستەيە تەۋەنەكەنە بە خەي
بەكەتە و لەكەكەنى زەنەيەكە خەي ئەرەزەۋە خەۋەندەنە دەكەتە،
ھەلەنەتە

سەبەرەتە بە لەھەتەۋەيە و دەرەنەنە و بىرەشەنە مەندە قوتەبەيەكەنى
كەلەۋە قوتەبەنەيەدا دەنەخەۋەندە لە كەتەبەيە ' پەروەردەيە
ئەنەكەستەنە و قوتەبەنەيە مەدەرنە ' يە فرەنسىسكە فەرە دەيەھە

نموونډ له دمی منداځانی بڼه ګډز و تېمېن جیاوازه و د ګډوډتیا و
وېکو بڼه ګډی نیشاندانی ټاوه و ښنفکری و موبادږی زېر جوان
کې هاوکات به و شوې یې گونجاو له ګډو ټارزو ویست و د سټېشکرې و
داهېنایاندا .

به بهرچاوخستنی خوښېر چنډ دانځېک له نویسین و هېوېستی ټو
قوتابییې مندا لانېم هېوېژاردوو و د ځمکې پېش چاوی خوښېر .

• کچېکې 9 سا به ټووانینی ځی ټمې نویسېو " تاوانبار حوکمی
مردن ددرېت، ټوګر بکوژ شایانی ټم سزایې بهت، ټوې کې حوکمی
کوشتنی ټم ددات و ټووشی کې دیکوژت، هېردوکیان بکوژن. کواتې
ټوګر له ژکانه ټېبروانین د بهت ټووانیش بمرن ، ټا بهم شوې یې
مرځایې تی کې تایی دت. له بری ټوې سزای تاوانبار کې به تاوانېکې
تر، بدرېت، باشتړ کې ټام ژگار یې کې باشی بکې ین تاکو جار کې تر
دووبارې ټوې نه کا ټوې. له سروو ټم شوې ټوګر ټم هېموومان
یې کسانبېن ټوې نه دز و بکوژ د بهت و نه هېژار و د ټوې مېند،
به کو هېموان یې کسان دې بن له ټک هېبونی څه ویستی و ټازادی. "

• کوېکې 12 سا سېبارت به استگې یې و د سزې د نویسېت و د ټو
" ټو، کې استگې و د سز نیې به ټاشتیان نه ناژی ، ټو هېمیش له
مېترسی کې شفیوونی ټو دایې. کا ټک کې کې سېک د سزې و ټوګر یې کېک
هېوېکې کې کرد بانگ شې د سزې ویزدانی پاکد کا ټوې. ټوګر یې کېک
له مندا پیدا درې کرد، کا ټک کې ګوړ د بهت درې ګوړ تر دېکات
کې زیانی زیاتر. کې یسېش هېې کې کې سېک د بهت استگې و د سز
نه بهت . به نموونډ، یې کېک له پېلیس هېوېها ټوې و د ټو ما کېک مان،
دواتر پرسپارمان له دېکرت ټوګر ټم ټومان بېنیو ، پېویستې
نکوې له بکې ین، پېچېوانېکې خیانه ټو و ترسند کېې. "

• کچېکې 13 سا سېبارت به ټووانینی توندوېتی کې کاراکتېر کې
خراپې و له وېلاتېکې دواکې و ټوې یې ټوېژیندوېی به دېکات
هېکار کې د دېزېتوې، د نویسېت " توندوېتی سېر نجامی حاکم تی به
د ربېستیې [ټېمالیېت] و دواکې و ټوې تیې کې ژنې ځی له وېدا
د بېنېتوې. ټا له و باردا کاسېلیک نایوېت کې ژنې کې ځی
ښېربکات چونکې ژنې کې هاوکاری مې بادینېکانایانې،....."

• سېبارت به قوتابخانې ټکې ټاو ، کچان و کوېان، کچېکې 13 سا مان
د نویسېت " قوتابخانې ټکې ټاو کې به هېردوو ټوګر زکې یې، به
پلېکې کې با ټا زېروور یې. کوې کې له شانی ټوې و د خوښېت و
کاردېکات و یاریدېکات وردې وردې فېی ټزلېگرتن و یارمېتی دانی
کچېکې د بهت، هېمان شتیش به کچ. به ټام ټوګر به جیا له یېکدی

پروړد بکړن، به کوو بوټرټ که کچ هاو لکی باش نیی و خراپتر
ل و ، ئیتر کوو ل ل ژنان ناگرت کاتک که ئ و پیاو لک و کو
نامراز کی یاریکردن [ل عاب] یاخود ک یل یل حساب به ژن دکات،
ئم ئاواي به ی ل ئم دا ژنان به هایان هات ت خوار و .
کوات د بټ ئم هم موومان کار به بینا کردنی قوتا بخان ی ه ردو و
گگ ز که بک یین ل هر شو نیکدا د کرت، ل شو ن کیشدا که ناکرت
د بټ ه و ی ل ابردنی نا ح تی و ت گ ر کانی بد یین. ”.

• کچ کی 11 سا س بارټ به ج نگ و جیاوازی ن وانی چین
ک م ای تی کان، که ت پیدا د و م ند ل س ر کاری ک سانی دیک و
م حروم کردنی ه ژاران د ژی، د نوسټ ” ل بری ی کدی کوشتن ل
ج نگ کانا و ک و کین به رانبر به ی کتری به هی جیاوازی
چینا ی تی و . به چی پیاوان به ئاگای و خ یان به کار و
د زین و ی شتی باش به مر فای تی، خ یان ت رخا ناکن؟ پیاوان
د کرت ی کبگرن ل خ ش ویستی ی کدیدا و برایان بژین ... ”

• کو کی 10 سا س بارټ به قوتا بخان که و قوتا بیی کان نویو تی
” ک بوون و مان ل ژر بنمیچ کدا [س قف کدا] ئار وزی فربوونی
ئ و یین که نایزانین به جیاوازی چینا ی تی، ئم خوشک و براین و
به ه مان ئامانچ ئا است د کرت یین ... پیاوی جاهیل به تا ، ت ز ک
یاخود هر هیچ چاو وانی ل د کرت. ئ و ئاگ دارمان د کات و که
وخت به زای ن د یین و امان ل د کات که ل و و سود ببنین ل
دواترا خ ئا تمان د در ت ... ئم هم هر گیز سوودی قوتا بخان ی باش
ل بیرنا ک یین و مام ستا کانمان، خان واد کانمان که م کمان که
د مان وټ به خت و ران بژین، ش ر فم ند د ک یین ”

• قوتا بیی کی کچی 10 سا فلس فانه س بارټ به ه و ی به ش ری ټ
د دو ټ و که به به چونی ئ و د کرت ئ و ه و ل ل گای
نام ژگاری و ن تباشی و مر ف ککان خ ی ل ن د دن ” ل ن و
ه و کانی به ش ری ټ دا دو و ووی و خ پ رستی و غروور ه ی . ئ گ ر
پیاوان ، به تایب تی ژنان باشر نام ژگاری بکرن ه ر وها ئ گ ر
ژنان به ت وای ی کسان بن به پیاوان، ئم ه و ل ن بزد بن. ناکرت
باوکان و دایکان مندا کانیان بنرن به قوتا بخان دینی کان که
ئایدیای در یان ت دا د چ نن، به کو بیان بنرن به قوتا بخان ی ما قو
که ل و و وانی ل س رو سروشت و ف رنا بن، که بوونی نیی یاخود
دروست کردنی ج نگ به کو ژیان ل هاو پشی و کارکردن به ج ماعی
ف رد بن ... ”

• ساٲبارٲت ٲا ڪٲمٲٲى ھٲنوڪٲى ڪڇٲ قوتاٲيٲى ڪى 9 ساٲ ڊٲنوسٲت ” ڪرٲڪاران، ٲا تٲى خوشٲويسٲ ٲا ٲو ڪارانٲى ڪٲ لٲ وٲڪالٲتى ڪٲمٲٲو ڊٲيانڪٲيت ، ڪٲ ڊٲٲٲت ٲٲزانين و تٲقڊيرٲڪرٲن لٲ ٲرھٲمھٲناني ھٲموو ٲو شٲانٲى ڪٲ ٲا ڪٲمٲٲ زٲروورن، نٲڪ ٲا ڊٲوٲمٲٲنڊ ڪٲ ڪرٲيٲى ڪى مٲمرٲ و مٲٲٲيت ٲٲڊڊات، ٲارٲى ٲٲانت ٲٲنڊات، ڇونڪٲ ٲوگٲر تٲ ڪارت نٲڪرڊايٲ ٲوان ڊٲوايٲ ڇٲيان ٲو ڪارٲيان ٲڪرڊايٲ.

• قوتاٲيٲى ڪى 9 ساٲٲانى ڪوٲ، ڊٲلٲت ” ڊٲٲت زٲوى ٲا ڪرٲڪاران ھٲروٲھا ٲا ھٲموو ڪٲسٲنى ڊيڪٲ ٲٲت. سروسٲ ٲياوانٲى ڪى نٲخولقاندووٲ تاڪو ھٲموو شٲٲڪيان ھٲٲٲت . ڊٲٲٲت زٲوى ٲڪٲٲٲٲ ٲا ٲوٲى ڪٲ ڪٲسانٲڪ ڪارى تٲڊا ڊٲڪٲن ٲڇٲوسٲنرٲنڊوٲ و ٲوٲى ڊيڪٲ ميوٲڪٲى يا ٲرٲڪٲى ٲخوات. ڪرٲڪار لٲ ماٲٲى ٲڇوڪ و تاريڪڊا ڊٲٲى ، تٲزٲڪ خوارڊن ڊٲخوات ٲوٲيش ڄٲرى خراٲٲ و وٲڪو ٲورجوازى سٲيارٲ لٲناخوٲٲت.....ٲاشان ڪٲ ڪرٲڪاران زٲرن و ٲا زٲررى، ياخوڊ ٲاشٲرٲ ٲوترٲت ٲوٲى ڪٲ ٲارٲزوى ڊٲڪٲن ڊٲٲوانرٲت ٲٲڪسٲر ڊٲسٲيان ٲڪٲوٲت...

• ڪڇٲ قوتاٲيٲى ڪى 11 ساٲ ڊٲٲٲت ” ڪٲ ڪار زياٲر ڊٲٲت ٲيٲر زياٲر ڄسابى ٲا ڊٲڪرٲت ، ھٲڪارٲڪ ڇٲرخى ڊٲڪات، زانست سٲرڊڊڪٲوٲت ، ھٲروٲھا ڇينٲڪانى ڪٲمٲٲيش ٲزردٲن . ٲرٲرسٲتى ٲياو ٲوٲى ٲوٲى ڪٲ ڊٲڪرٲت ٲيڪات، ٲيٲر لٲ ٲٲگائى ڪارى ڊٲسٲيٲوٲ / ڄٲسٲٲيٲوٲ ٲٲت ياخوڊ ڪارى زھنى.....

• قوتاٲيٲى ڪى ڪوٲى 12 ساٲ ڊٲٲٲت ” ڪٲ ڇٲر لٲٲٲرى ڪار ڊٲٲينٲٲٲ ڊٲوٲمٲٲنڊ. ڊٲوٲمٲٲنڊ ٲاشى ڇيٲٲ؟ ٲم ٲياوانٲ ٲا ٲرھٲمن . ٲوانى ڊيڪٲ تٲنھا ٲا ھٲنگ ٲراورڊڊڪرٲن... ڄگٲ لٲوٲى ڪٲ سمارٲن ڇونڪٲ مشٲڇٲران ڊٲڪوژن.

• ڪڇٲى ڪى 12 ساٲ ڊٲنوسٲت ” .. ڪرٲڪار ڪٲيلٲى ٲورجوازيٲ ... ڪاتٲڪ ڪٲ ڊٲوٲمٲٲنڊ ڇٲر لٲ ٲٲانى ڇٲيان ڊٲٲينن، ٲياسٲ لٲ ٲاخٲڪانينا ڊٲڪٲن ، ھٲر ٲاواش ڪرٲڪاران ھٲن منڊاٲٲڪانين ڊاواى نانيان لٲڊڪٲن ، ٲٲٲام ھيڇيان نيٲٲ ٲيانڊٲن. ٲٲٲى ٲمٲ ٲوڊڊات، ڇونڪٲ ڊٲوٲمٲٲنڊ ھٲمووى ڊٲخوات.

• ڪڇيڪى 12 ساٲ نوسيوٲتى ” ٲٲى ڪرٲڪاران ٲوٲ مٲسافٲڪان ٲا ٲٲگائى ڇيٲارٲڪان نزىڪڊڪٲنٲوٲ ، ٲٲنگٲ ٲٲٲٲ ٲٲت ٲواناى ٲوٲٲان ھٲٲٲت ڪٲ سنورٲڪان ٲسٲنٲوٲ ڪٲ نٲٲوٲڪانى لٲ ٲٲڪڊى ڊاٲٲيوٲ. ٲوٲ زٲر

بەخەرى ھاتىن بە ئەر چۈنكى لىتەك قىتارى سەرزىۋى پىشەسازى گەشەدەكەت و فراۋان دەپەت ئو كاتەش خەك لىگەن وەتە دوورەكانا بەيەكەۋە دەپەستەرنەۋە.

• كۆچەكى 12 سا دەنوسەت " ھەژارى ەكخستنى كەمەلەيتى، زەر ناۋايرانى نەۋانى پىۋانى خولقاندوۋە ، لىۋە كاتەۋەى كە دوو چىن لى پىۋان ھەيە... ئەۋانە كە كاردەكەن و ئەۋانەى كە نايەكنكاتەك كە مانگرتەنە پاسەۋانە مەدەنيەكان لىبەردەم دەرگەكانى كارگەكان ئامادەن بە بەكارھەنەنى ۋوپەشەكەيان ، باشتە نەۋو لىبرى ئەۋە مەمەۋەى بە سووديان ھەبەزاردەيە؟..

• كچەكى 12 سا دەپەيت " . سەبارەت بە كەركە دەپەت ەزى لىبەگىرەت ۋەكو ھەموۋ پىۋەك ەزى لىبەگىرەت، ھەروەھا بە مەفەكانى دەپەت سەركەۋەت بە ئەۋەى كە سوكەيەتى پەبكرەت ياخود ەقيان لىھەبەگىرەت ئەۋ دەپەت خەى پەروۋەردە بكات.

• كچەكى 13 سا دەنوسەت " چەوساندەۋەى پىۋە لىلەين پىۋەۋە كارەكى بەبەمانەيە، نامرەقانەيە و دەندانەيە.....ئەۋ ەزە دەت كاتەك كە كەركەران يەكدەگرن و داۋادەكەن كە بورجۋازيەت بە ھەمىشە شەبەنگەزى چەوساندەۋەى بوستەنەت.

• كچەكى 14 سا دەنوسەت " گەگەان مەفى ھەموۋ پىۋەكە بە پەيداكرەنى ئەۋەى باشە و بە سوودە بە خەى و بە ھەۋەئەنى بكات ، ئەۋەندەى بكرەت يارمەتيان بەدات ھەۋەبەشى خەم و ناخەشيەكانيان بكات . ئەۋەى كە ئەمە نەكات شايستەى ئەۋە نىيە كە بە مەرفە بانگبكرەت. ھەۋەپشتى ، برايەتى ، يەكسانى گەۋرەترين ئىلھامى ئاينەيە"

بەرەنجام:

ئەمانە چەندە نموۋەيەكن لى دەيەھا نموۋەى كە لىۋە كتەبەدا ھەتوۋە. ئەنگە ھەندەك لىۋە نموۋەانە كە مەن ۋەرمگەۋەۋە مانەى تەۋاۋە نەدەنەدەست ، بەبەام لىبەر ئەۋەى كە ئەۋانە نوسىنى مەدەئەن ھەر بە داەشتەن ۋە شەۋەى دەرەينى ئاساينەى خەيان نوسراۋەنەتەۋە ھەر ۋەكو لى ئىنگلىزيەكەدا ھەتون، مەيشە ۋەكو خەيان بە ناۋەنى ۋەرمگەۋەۋە، نەدەكرا بەانەكەمە دەقى مەرفەكەى گەۋرە و نوسەرەكى باش.

ئەۋەى گەرنگە لىۋە نموۋەانەدا ھەستەكرەنە بە تۋانە ۋە بەھرى ئەۋە مەدەئەنە كە ھەندەك قسەيان لى ھە گەۋرەيەكى ئەزموومدار، دەچەت.

[illegible]

ئۆۋەكى ھەستى پەدكەكىن جىاوازى منداكىنى سەردەكى مى كەن و منداكىنى ئەستايىلەتتە ھەشەرىيەتتە كە زەر كەلەندەكى گەۋرەلەنۋانلار ھەيە، ديارە منداكىنى ئەستەيە گەشتى چابوك و زىرەكنەلەنكار ھەنان و شەرەزاياىلە تەكەندەلەجەي نۆمى سەردەمدا، ئەۋان بازارەيىكردن و كەكلامكەنى كە سەبارەت بە كەكەي نۆم و ئالەتەنۆلەنن، ھەستە ھەشەشەيە داگىرەكردوۋە، ئەمان زىاتەر سەرسامەن بەكەسە مەشۋورەكەنى يەنەكەنى ۋەزەش، جەستە جوانەكان و ئەۋانەكى كەلەسەر شەشەيە تە قەيەكان يەخود كەرتە قەيدوۋەيەكان دەردەكەۋن، ۋەكەلە سەرتەتادا ۋەتمە ۋەچەنەي ئەستە بوۋنەتە كەيەلە بازارە، بەھەكەرى ئەۋانە سەرتەۋە ھەشەرى ۋەتەنە ۋە بەھەرى ئەمانلە كەشەچەنەيە ۋە كەمەيەتەيەكانە دەرنەكەۋەتە ۋە نەگەنەداتەۋە، لەكەتەكەشەدە كە بزوتەۋەكى كەركەرانلە ۋەپەيە لاۋازىدەيە، ھەر ئەۋاشلەسەر زەيەنە منداكىنى چەنى كەركەران ۋە ھەزارەن نەگەدەۋەتەۋە.

[illegible]

بـئـای مـن ئـمـ هـمـوـمـان دـبـت جـنـگـکـی بـ حـمـانـ دـر بـ
وتینیات بکـین کار لـسـر فـرکـردنی خـمـان یـکـم لـ تـک
ئـزموونگـری خودی خـمـانـا، بکـین و دواتریش هاندانی هـمـان یـفـرم
بین لـ قوتا بخانـکانـا، لـ باشتـرین بوار و بکـوتـکی باشیشا گـر
بکـرت و گـریمانی هـمـت قوتا بخانـی مـدـرنی لـ و جـرـ کـ دـمـانـوت
بکـرتـو، گـر چـی تا اـدـیکـ ئـمـ کارکـ ئـکـجـار ئـستـمـ کـ
توانای داراییـکی زـری دـوتـهـم لـ بـیـکـادان و بـرکـوتنیشدا
دـبـت لـگـگـ ئـرمـی سیاسـی و پـروـردـی ئـو ئـمـدا.

خمس- تی گوروی ئم جرم پورو ردیہ جیا کردن و یہ تی ل
پورو ردی دینی / ئاینی کہ بہ شنئی تیشک د خاتہ سر ممشک ل
گای بہ گ و د لیل زانستیہ کان و چونکہ ئ و پورو ردیہ بہ

بـردـوامـى بـ سـلـمانـدى ئـزموونـكانـو، خـى بـنـيـاـتـدـنـ و
استـيـيـكان دـگـيـنـتـ.
گـرـنـگـ لـ پـروـردـى ئاوادا مامـستاكان كار لـسـر بـتـوانـاـكـردـنى
قوتابـيـ لاوازـكان/كـمـتـوانـاكان بـكـن لـبـرى وـسـف و سـنـاى زـرى
قوتابـيـ زـيـرـكـكان و هـيـچ جـرـ چـيـرـكـكـ كـ باس لـ بـتـكان بـكات،
باسـيـان بـ قوتابـيـان نـكـرت، هـر ئاواش مامـستا دـبـتـ خـى
بـپـارـزـت لـ پـرسيـارـكـردن كـ هـمـيـشـ لـ هـمـان قوتابـى دـكـات. بـكـو
لـ قوتابـيـكـانى دـيـكـ دـبـت بـكرـت تاكو ئـوانـيـش مـتـمانـ بـخـيـان
پـيـدا بـكـن، دـبـت مامـستا ئـوـنـدـش بـ ئاگا بـت كـ مـنـدا هـست
نـكـات كـ بـ زـرـبـى كـات پـرسيـار لـ و دـكـات، نـبا قوتابـيـكـ
گومـانى خـراپـى لا دروست بـت و دواجار ئـوـش كـاردانـوـى خـراپـترى
لـسـر دروست بـكات. كـواتـ پـروـردـ دـبـت بـ بـتـوانـا و
بـهـزـكـردنى بـيـرـكـردنـوـى سـرـبـسـتانـ بـت، هاوكـاتـيـش دـبـت جـياوازي
لـ نيوانى و تـنـوـى وانـ و پـروـردـدا بـكرـت.

.....

زاهير باهير

03/12/2021